

Mesto so zanimirale "animir dame" (od leve) Alenka Cilenšek, Marinka Štern, Zvezdana Mlakar, Anica Kumer in Marijana Breclj. (Arhiv MGP)

Ptujske prostitutke razsvetlile mesto

Paula Vogel: Najstarejša obrt, Mestno gledališče Ptuj, premiera 11. junija 2013, ogled predstave 12. junija 2013

ZDENKO KODRIČ

Avtorica gledališke igre Najstarejša obrt je ameriška dramatičarka Paula Vogel. Vse njene igre govorijo o drugačnosti, razkrivajo tabuje in ozadja ameriške družbe, njeni liki živijo na robu sveta. Piše o prostituciji, spolnih zlorabah, hudih boleznih, pornografiji, pedofiliji in homoseksualnosti. Ptujsko gledališče je doslej uprizorilo njeno igro Baltimorski valček. Letošnjo gledališko sezono pa MGP zaključuje z njeno Najstarejšo obrtjo, napisano leta 1981.

V zgodovini Ptuj nista pomembna le rimski in srednjeveški čas, marveč tudi polpretekli. V tem je bila na Ptuj odprta javna hiša, ki so jo meščani, da bi prekrili njeno neposrednost, imenovali tolerančna. Nemara je tudi to dejstvo vplivalo, da se je ptujsko gledališče odločilo za uprizoritev Najstarejše obrti. Paula Vogel v tej igri s petimi prostitutkami stare šole na duhovit način pripoveduje zgodbo o "animir damah", ki so se po dobrih štirih desetletjih dela morale s ceste preseliti v javni sektor. V zatonu igre se komedija obrne v tragedijo petih žensk, ki namesto v posteljo romajo na oni svet. Ker je igra stara več kot trideset let, je na

ptujskem odru aktualizirana, povezana z dogodki današnjega časa. To je prvi plus za dramaturgijo in režijo, ki ju podpisuje **Peter Srpčič**. Drugi plus je zvezdniška zasedba, ki je gostovala v Murkovi ulici in na gledališkem odru. Tretji plus je pevsko zaledje igralk in nastop pop zvezdnice **Helene Blagne** s pesmima, ki ju je nekoč pela slavna Marlen Dietrich.

Igra se začne na ulici: prostitutke se sprehodijo med "svojimi strankami", pripelje se rumen predpotopni mercedes, iz njega izstopi Pevka, ki na majhnem odru zapoje in se rokuje z damami najstarejše obrti na svetu. Stranke sledijo povabilu in ko kurbe zasedejo svoj prostor pod soncem, se začne sprehod skozi njihovo življenje. V tem delu uprizoritve ne zmanjka niti ritma niti ironije in duhovitosti. Dame so prepričljive pripovedovalke in prepirljivke in dve med njimi tudi pohlepni podjetnici. Režiser Srpčič oder prepusti igralkam, ki na minimalni sceni sklenejo svoj življenjski krog. Omejujejo ga tri klopi in platno na horizontu, ki ima poseben namen: napoveduje smrt prostitutk. Ko na platno zažari rdeča svetloba in ko se z njega umakne, je to znak, da je na oni svet odšla ena od dam najstarejše obrti. Ta - za gledališče skoraj preveč preprosta - metafora bi morala govoriti z bolj sofisticiranim jezikom. Smrt napoveduje tudi pesem. Najboljše slovo zaigra **Alenka Cilenšek**, njeno petje je vrhunsko, močno, nepozabno. Sledijo ji zasanjani **Zvezdana Mlakar** in **Marinka Štern**, z nekoliko

manj pevskega navdiha **Marijana Breclj**, medtem ko se **Anica Kumer** poslovi s pretresljivo pripovedjo.

Mestno gledališče Ptuj je edino, ki je povabilo nekdanje zvezde slovenskega gledališča. Tak angažma je dobrodošel in svojevrsten. Marijana Breclj je bivša članica ljubljanske Drame, članica tega ansambla je tudi Zvezdana Mlakar, iz celjskega gledališča je Anica Kumer, iz mladinskega Marinka Štern, iz mariborskega pa Alenka Cilenšek. Njihova igra ima več ravni, igralk so neustavljive, polne šarma, nadutosti in ošabnosti, po drugi strani pa mehke in zabavne duše; tudi ubrane, zato izstopajo vse, mizanscenskih nerodnosti bo z vsako predstavo manj.

Pri predstavi sodelujejo še kostumografka **Stanka Vauda Benčević**, scenografa **Tina Dobrajc Gegič** in **Mito Gegič**, z glasbo na klaviaturah **Tom Valenko** in **David Matjašič**, lučni mojster **Simon Puhar** in tonski mojster **Danijel Vogrinec**. Najstarejša obrt (The oldest profession) sta prevedla **Peter Srpčič** in **Sanja Selinšek**.

Najstarejša obrt se v ptujskem mestnem gledališču ni pojavila povsem po naključju. Pet starih dam, ki so se s prostitucijo ukvarjale 45 let, ni le prisposodba nekih davnih kurbirskih časov, marveč ostra kritika javnih in političnih dogodkov tega sveta. Dame so iskalke ljubezni in resnice o sebi. Brez ptujskih prostitutk in tolerančne hiše bi bilo mesto še bolj dolgočasno, kot je.